

GÖKÇEADA (ÇANAKKALE) *Pseudopus apodus* POPÜLASYONUNU TEHDİT EDEN BAŞLICA FAKTÖRLER**C. Varol TOK¹** Kerim ÇİÇEK², Dinçer AYAZ², Sibel HAYRETDAG¹, Batuhan Y. YAKIN¹¹ Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Fen - Edebiyat Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Çanakkale² Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi, Biyoloji Bölümü, Bornova / İzmir

Bu çalışmada, Oluklu kertenkele, *Pseudopus apodus*'un Gökçeada (Çanakkale) popülasyonunu tehdit eden başlıca faktörlere dikkat çekilmiştir. Adada 3-5 Haziran 2011 tarihleri arasında yapılan bir herpetolojik gezide, türe ait 12 bireyin adanın farklı kesimlerinde yolda ezildiği tespit edilmiştir. *Pseudopus apodus* türünün görünümünün yılan benzemesi nedeni ile yerel halk tarafından karayılan ve kör yılan gibi isimler verilmektedir. Yurdumuzun çeşitli bölgelerinde bu isimlere ilaveten aynı tür için karnıyarık yılan ve kırmızı yılan isimleri de kullanılmaktadır. Ayrıca, ada halkından bazı kişiler ile yapılan görüşmelerde türün çok zehirli ve zararlı olduğuna inanıldığı tespit edilmiştir. Bu nedenle insan kaynaklı ölümler de söz konusudur.

Gökçeada da türü tehdit eden başlıca etkenler yol ölümleri ve yerel halk tarafından bilgisizlikten kaynaklanan öldürülme vakalarıdır. Yollara belirli aralıklarla tünellerin yapılması, yolun geçiş güzergahı planlaması aşamasında mümkün oranda habitat bölünmesi ve bozulmasını engelleyici önlemler alınması, verilecek eğitimlerle yerel halkta doğal yaşamın gerekliliği konusunda farkındalığın yaratılması popülasyonun sürdürülebilirliği için acilen alınabilecek bazı önlemlerdir.

Anahtar Sözcükler: *Pseudopus apodus*, yol ölümleri, insan kaynaklı tahribat, Gökçeada, Çanakkale